

Rudi Rikken, directeur

Van 1 februari 1982 tot 1 augustus 1992.

Hij volgde Ebel Jasper op, die er negen jaar de scepter zwaaide. Daarvoor was de welhaast legendarische 'meneer de Boer' jarenlang directeur. Rikken werkte vijftien jaar op het vormings-
vormingswerker, later
directeur. Ebel Jasper

Rikken had de Boulevard wel gelegd. Van het leerlingen naar een medewerkers en maar over zeven afdelingen was in zijn ogen toch Jasper hem vroeg heb het idee dat ik geen grote organisatie,"

centrum Singraven. Eerst als adjunct en uiteindelijk als was er bestuursvoorzitter.

advertentie voor directeur van De gelezen, maar meteen terzijde vormingscentrum met 250 school met ruim 120 liefst 1300 leerlingen, verdeeld en de onderbouw. (Klas 1 en 2) wel een hele grote stap. Tot Ebel waarom hij niet solliciteerde. "Ik schijn van kans maak in zo'n antwoordde hij.

Maar de uitnodiging bleef hangen. Een dag voor de sluitingstijd schreef hij alsnog zijn brief. De sollicitatieprocedure herinnert hij zich als 'een prachtig circus'. Hij had de indruk dat de voorzitter van de personeelsraad absoluut niet blij was met iemand uit het vormingswerk en dat er van alles geprobeerd werd om zijn benoeming te voorkomen. Vanuit de bestuurlijke hoek werd daar heel anders over gedacht. Na een of twee aangename gesprekken met delegaties uit het bestuur werd zijn benoeming een feit.

De sfeer die Rikken in de school proefde duidde op ongenoegen. Met name de vakleerkrachten uit de bovenbouw voelden zich door zijn voorganger misdeeld.

Ebel Jasper was sterk gericht geweest op toen in zwang zijnde veralgemenisering van het onderwijs. Al snel werden er pogingen ondernomen om Rikken in het kamp van de vakleerkrachten binnen te halen. "Ik vond het eerlijk gezegd een school die een beroepsopleiding aanbood waar de toenmalige leerlingen heel gemakkelijk een plek konden vinden in alle takken van het bedrijfsleven. En ik wilde aan dat element dan ook veel aandacht besteden," herinnert hij zich. "In het begin had ik van alles wat zich op De Boulevard afspeelde nul komma nul verstand. In de loop van de tijd kwam ik erachter dat er zoiets als een A, B en C niveau bestond. En dat de beroepsgerichte vakken veelal op B niveau werden afgesloten. Ik vroeg me af wat de waarde was van een diploma op A niveau. Wat kan er allemaal mankeren aan een kozijn dat gemaakt is door iemand met een A diploma? Ik vond dat er fundamenteel iets mis was met het lager beroepsonderwijs. Die niveau differentiatie was op zich genomen wel aardig, omdat leerlingen zo altijd een diploma konden halen. Maar de maatschappelijke relevantie leverde wel de nodige haken en ogen op."

Het verschil in cultuur tussen het vormingswerk en de lagere technische school kwam in de beginperiode ook tot uiting: leerlingen van het Kort Middelbaar Beroepsonderwijs van De Boulevard kwamen één dag in de week op het vormingscentrum, waar ze de docenten bij de voornaam aanspraken. Toen Rikken als directeur door de gangen van de Boulevard liep, werd hij enthousiast begroet met: "Ha, die Rudi." Een van de docenten riep de leerling ter verantwoording: "Kom jij eens hier. De directeur wordt hier niet met de voornaam aangesproken!" Ook de omgang met de leerlingen stootte Rikken tegen de borst. "Als een leerling een misstap had begaan en dat nog een keer deed werd hij direct van school geschopt. Veel docenten deden voorkomen dat de leerlingen blij mochten zijn als ze hier op school waren. "Dat is eigenlijk het grootste gevecht wat ik in mijn tijd op de Boulevard gevoerd heb. Ik meen me te

herinneren dat het me slechts één jaar gelukt is om geen leerlingen van school te hebben verwijderd. Normaal gesproken gingen er tientallen leerlingen van school.”

Na een jaar of vijf deed de Boulevard mee aan het 'dubbel experiment'. Daarbij kreeg de school de gelegenheid om de beroepsgerichte vakken af te sluiten op het niveau van het primair leerlingstelsel. "We hebben daar met tien scholen aan meegedaan. Die samenwerking was een fantastische tijd en er is heel intensief overleg geweest met het ministerie. Het was ook een tijd waarin ik misschien wel vijftig procent van mijn tijd buiten de school doorbracht. In de school heeft het echter nooit het draagvlak gekregen dat het had moeten krijgen. Het experiment gold slechts voor een beperkt aantal afdelingen en er waren slechts enkele docenten enthousiast. Wat mij betreft zou het een fantastisch perspectief voor de school hebben geboden, maar het heeft het gewoon niet gehaald. Uiteindelijk heeft het Ministerie van Onderwijs het experiment weer beëindigd, door 'de oorlog' tussen de tweede fase van het beroepsonderwijs (de streekscholen en de daaruit voorkomende Regionale Opleiding Centra) en het lager beroepsonderwijs. De diploma's mochten elkaar niet mocht overlappen."

Jaarlijks waren er hoogtepunten. Zoals de open dagen bijvoorbeeld. Vooral in de Javonduren werd de school dan bezocht door duizenden belangstellenden, maar ook door buurtbewoners, oud leerlingen en vroegere medewerkers. Ook herinner hij zich de "nacht van het brood", waarin heimelijk met dolenthousiaste leerlingen van de consumptieve afdeling brood werd gebakken en alle medewerkers de volgende ochtend werden onthaald op een heerlijk ontbijt. De diploma uitreikingen, drie avonden achtereen een compleet gevulde aula om alle gediplomeerden met hun ouders die aandacht te kunnen geven, waar ze bij die gelegenheid recht op hadden. Gediplomeerde leerlingen konden veelal drempelloos naar de gewenste vervolgopleiding in het MBO en diegenen, die wilden gaan werken, al of niet in combinatie met een opleiding in het leerlingstelsel, kregen vrijwel zonder uitzondering direct een baan.

"De Boulevard was een fantastische school waar ik graag veel dingen anders wilde doen maar waar ik ook op veel weerstand stuitte.

Neem nu de horeca afdeling, een prachtige afdeling met een zekere deftigheid, onder leiding van adjunct directeur Jan Meijer. De rest van de school vormde daar een schrille tegenstelling mee." Die verschillen in cultuur binnen een school ervoer Rikken als merkwaardig. De directie bestond uit de adjuncten van de diverse afdelingen. Johan Schurink voor de onderbouw, Richard Winkes voor de harde vakken, en voor de financiële aspecten Herman Burghard.

Ik vind dat die club jarenlang best redelijk als directie gefunctioneerd. Maar er gebeurde in de school door de grootte en afmetingen ook heel veel onzichtbaars. Zelf was ik altijd heel sterk gericht op leerlingenzorg, op het binnenhouden van leerlingen, hulp bieden bij het oplossen van hun problemen. In die tijd heb ik ook maatschappelijk werk en schoolbegeleiders van de afdeling leerlingzaken de school binnengeloodst. De interesse voor wat er met leerlingen gebeurde leidde me ook in de richting van de consumptieve ITO (individueel technisch onderwijs) afdeling. Uit de vergaderingen van het ito team die ik bijwoonde, bleek dat het beleid daar ronduit rampzalig was. Gedemotiveerde leraren die niet meer wisten wat ze aan moesten met die lastige leerlingen. Leerlingen die van zichzelf vonden dat ze helemaal niets konden en op een rotschool zaten. Terwijl in potentie de mogelijkheden qua materialen, apparatuur, leslokaal, omgeving en de inschatting van wat die leerlingen allemaal wel zouden kunnen, uitstekend waren.

Ik trof daar een paar vakdocenten aan die eigenlijk ook wel vonden dat het anders zou moeten en anders zou kunnen. En ook een avo leraar die een hele bijzondere manier van omgaan met die leerlingen had. (Red: Enkele namen van docenten die de harde kern van deze afdeling vormden: Geert Bos (AVO), Frans Loderus (AVO), Jacques Ebben (brood), Jelle Meijer (brood), Wil Storms (Banket), Kees van den Brink (horeca). Maar ook enkele leraren die een paar restuurtjes hadden en liever geen les gaven aan ito leerlingen. Samen zijn we er ingedoken en werd er wekelijks vergaderd. Dat resulteerde uiteindelijk in een aantal dagen buiten de school onder externe begeleiding, om onze grenzen te verleggen. Die dagen hebben een belangrijke injectie aan die club gegeven." Er waren intussen een paar nieuwe docenten. Het werd een echte leerlingvriendelijke afdeling. De leerlingen deden zoveel mogelijk op B niveau examen en gingen een dag in de week op stage. De afdeling groeide als kool. Uit de hele regio kwamen leerlingen van scholen met bijzonder onderwijs en andere lbo scholen om op de Boulevard het koks- of bakkersvak te leren.

Binnen de school was altijd veel weerstand geweest tegen de ito afdeling. Er waren docenten die wel de cursussen ervoor gevolgd hadden en daarvoor extra salaris kregen, maar weigerden er les aan te geven. Door het succes werd die weerstand aangewakkerd en werd er waar mogelijk tegengewerkt. Met name uit de reguliere horeca afdeling. Waarbij de tendens was; 'dat volk hoorde niet huis in de horeca.' De tijd heeft intussen geleerd dat ito leerlingen net zo goed of slecht functioneren als reguliere lbo leerlingen. Enkelen hebben zelfs een of meer goed lopende horecabedrijven. Maar ook in andere bedrijfstakken zijn ze succesvol, of als ondernemer of als werknemer. De ito afdeling heeft in die tijd aan hun leerlingen aspecten als zelfvertrouwen, zelfstandigheid en een toekomstperspectief kunnen bieden.

"Voor mij is het een van de top ervaringen van mijn jaren op de Boulevard", weet Rikken. Met enkele collega's uit de ito afdeling heeft Rikken nog steeds regelmatig contact.

Ook andere afdelingen leven sterk in de herinnering van Rikken. "Zoals de grafische die prestaties neerzette, zoals bijvoorbeeld de jaarlijkse kalender. En niet te vergeten de afdeling bouw en later schilderen, waar Martin Baars dag en nacht mee bezig was en in zijn eentje een enorm leerlinggerichte afdeling op poten heeft gezet. Zo kan ook de electro afdeling met Jan van Hilten en Nico Vogelenzang genoemd worden. De motorvoertuigen afdeling en de meubelafdeling. Het waren allemaal juweeltjes van beroepsopleidingen. In de onderbouw werd het systeem 'kleingroepen model' (zo weinig mogelijk leerkrachten op één groep) gebruikt dat de leerlingen van de basisschool op een fantastische manier opving. Professioneel gezien was het een hele goede school.

Op zich genomen heel jammer dat daar landelijk gezien het lager beroepsonderwijs op zo'n vervelende manier in de knel is gekomen. Het lijkt wel of zich dat nu gaat herhalen in de ROC's. Ook daar zie je de daling onerbarmelijk toeslaan.

Als je ziet wat ervandaan de dag nog over is van het technisch onderwijs en wat ook nooit meer terug zal komen, dan is dat op zich een wonderlijke ontwikkeling die je nooit helemaal begrijpt. Het bedrijfsleven vraagt nog steeds om leerlingen uit het lager beroepsonderwijs. Maar ze zijn er niet meer."

De fusie met het Rijn IJssel College komt ter sprake. Wat was de aanleiding of de noodzaak voor de fusie?

De afnemende interesse voor het lager beroepsonderwijs, een landelijk fenomeen, bleef ook voor de Boulevard niet zonder consequenties. Omdat de instroom van leerlingen in de Boulevard zich niet beperkte tot het eerste leerjaar, maar door de vele afdelingen ook plaatsvond in het derde jaar en niet te vergeten in het vijfde jaar, de zogenaamde kopklas verliep de terugloop van het aantal leerlingen, toen die eenmaal was ingezet in versneld tempo. In enkele jaren werd de school bijna gehalveerd.

Er waren en zijn nog steeds een klein aantal dissidente ROC's met een vmbo afdeling. Met als motivatie één doorlopende beroepsopleiding. Dat wilden wij dus ook. En het Sonsbeek College deed het met zijn LEAO. Dat was echter zeer tot ongenoegen van de

directie van de MTS aan de Thorbeckestraat. Toen de vervolgstap moest worden gemaakt en we behalve met de streekschool, het voormalige Groot Gelre, de Boulevard en het Sonsbeek College aan tafel zaten om het Rijn IJssel College tot stand te brengen, kwam daar ook de MTS bij, die inmiddels het MBO College heette omdat ze de Handelsschool hadden overgenomen, (Aan de Handelsschool was overigens ook een lagere detailhandelschool verbonden.) De MTS kwam met het mes op tafel de eis om af te splitsen. Dat was een hoogst ongelukkige ontwikkeling. Ik ben nog steeds overtuigd dat het veel beter was geweest om dat niet te doen. Dat had niet alleen gezorgd voor een uitstekende doorloop voor de leerlingen, maar had ook de enorme bekostigingsproblemen voor de Pasvorm (Een leerweg/opvang voor leerlingen die om moverende redenen niet meer deelnemen aan het reguliere onderwijs.) kunnen voorkomen. Maar het was onhoudbaar. Ik kan me heel goed voorstellen dat mijn oud collega's op De Boulevard dat bijna ervaren hebben als verraad. Maar ik kan niet anders zeggen dat het zeer tegen mijn zin is gebeurd en dat ik me tot het uiterste er tegen heb verzet.

De teruggang van het lbo, later vbo en nu het vmbo lijkt nauwelijks te keren, niet alleen in Arnhem. Misschien is het jammer, in elk geval jammer van die mooie grote en landelijk bekende school, die de Boulevard ooit was.

Fusie pogingen met het voortgezet onderwijs tot de door de overheid gewenste brede scholengemeenschap bleef lange tijd onhaalbaar in Arnhem. In 1992 namen we deel aan de vorming van het Rijn IJssel College, een zgn. verticale scholengemeenschap door fusie met Groot Gelre en de Streekschool voor Beroepsbegeleidend Onderwijs. In dat jaar heb ik afscheid genomen als directeur van de Boulevard en het roer overgedragen aan Johan Schurink.